

STANISŁAW SYKUT

ur. 1928; Zbędowice

Miejsce i czas wydarzeń	Zbędowice, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", okupacja niemiecka, egzekucja

Egzekucja w Zbędowicach

Na drugi dzień się dowiedziałem. [Inni] już wiedzieli tego dnia, bo tam parę osób poszło do swoich rodzin. To niedziela była. Z Młynek, jak tej Próchniak Marysi babcia tam poszła też. Więc ci Niemcy, że nie byli z tego terenu, to ich oddzielnie postawili, nie razem z kolonistami. Wszystko przyjezdnie. Najsampierw to zabezpieczyli się w Skowieszynie. Tam zgonili koło szkoły kilkanaście mężczyzn. I tam obstawili tych, co tu rozstrzeliwali. To właśnie było z Puław do Skowieszyna, a później ze Skowieszyna rowerami przyjechali do Zbędowic. A to już oddział z Lublina obstawił całą kolonię. Tu karabiny maszynowe na wzniesieniach. I ci oprawcy dopiero rowerami przyjechali mordować, strzelać. Ale tu było i Ukraińców, nie tylko sami Niemcy byli.

Ta matka to nazywała się Gębalowa. I jak rozstrzeliwali, przez cały czas tych trzymały i dopiero puścili, jak już spalone wszystko było i wybici. Dopiero tych parę osób puścili. Dzieci, nie dzieci przecież. Na rękach przecież dzieci... Brat mój cały czas przy tym [był]. Ale niektórzy oca[leli]... Ocalała też jedna dziewczyna z rodziny Pielaków. Pielakowa swoją córkę [uratowała]. Powiedziała: „Idź, powiedz, że ja jestem krawcową i ty przychodzisz się do mnie uczyć. I jesteś nie stąd”. No i oddzielili Niemcy, nie zabili jej. Ale to już przytomność matek.

Pod Zwoleniem Niemcy kolonię mieli. Gospodarstwa rolne. Stare uczciwe ludzie byli, ale z tych młodych to poszło na współpracę. I też jeden spodziewał się, że jak tu wymordują, spalą, to obejmie to gospodarstwo, całość. To było paru z tych rodzin niemieckich spod Zwolenia.

Data i miejsce nagrania	2014-10-08, Puławy
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"